

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxiu de la informació prèvia oberta arran de les denúncies números IP 183/2018, IP 188/2018, IP 189/2018 i IP 308/2018, referents a l'Ajuntament de Barcelona

Antecedents

1. En data 21/06/2018 l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (en endavant, AEPD) va dictar una resolució d'arxiu de les actuacions iniciades arran diverses denúncies per la recepció de correus electrònics des dels dominis democraciaciudadana.org i democracia21d.cat (expedient núm. E/07180/2017). Val a dir que prèviament, des d'aquesta Autoritat s'havien remès a l'AEPD 459 denúncies formulades per persones que es queixaven per haver rebut en la seva adreça electrònica, missatges de naturalesa electoral, en què amb motiu de les eleccions al Parlament de Catalunya del 21/12/2017 es demanava el vot per al partit polític Ciutadans. En aquella resolució d'arxiu, entre d'altres, l'AEPD es declarava incompetent per conèixer els fets relacionats amb l'Institut Municipal d'Informàtica de l'Ajuntament de Barcelona (en endavant, IMI), atès que els tractaments efectuats per l'IMI residirien en l'àmbit competencial d'aquesta Autoritat. En aquest sentit, tal com es recollia en la dita resolució, per mitjà d'escrit 28/03/2018 l'IMI va informar que l'adreça IP pertanyia al router de sortida d'internet que els empleats de l'Ajuntament de Barcelona utilitzen per accedir a la wifi a través del mòbil; així com que per problemes tècnics no s'havia pogut recuperar la informació relativa al titular d'aquella adreça en la data i hora en què va tenir lloc la validació del domini democraciaciudadana.org, per la qual cosa s'obria un incident de seguretat per recuperar aquesta informació.

Aquesta resolució fou notificada a l'Autoritat en data 29/06/2018.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 183/2018), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.
3. En data 11/07/2018, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual manifestava no estar conforme amb la resolució d'arxiu dictada per AEPD en l'expedient núm. E/07180/2017, i que se li havia notificat com a persona denunciante.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Atès que en aquella resolució de l'AEPD s'acordava el trasllat de les actuacions a l'Autoritat pel que fa a l'IMI, en data 12/07/2018 s'informà a aquesta persona que s'havia iniciat una fase d'investigació per tal d'esbrinar les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables, en allò que afectava l'Ajuntament de Barcelona. Pel que fa a la seva disconformitat amb la resolució dictada per l'AEPD, s'indicà que sens perjudici de presentar els recursos que considerés oportuns contra aquella resolució, l'Autoritat no era competent per revisar les decisions adoptades per l'AEPD en el marc de les seves competències. A aquest escrit de denúncia se li assignà el número IP 188/2018.

En data 12/07/2018, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una altra persona pel qual també manifestava que l'AEPD li havia comunicat la resolució d'arxiu abans identificada, i demanava que aquesta Autoritat investigués els fets. En data 12/07/2018 també s'informà a aquesta persona, que l'Autoritat ja havia iniciat una fase d'investigació. A aquest escrit se li assignà el número IP 189/2018.

4. En el marc d'aquesta fase d'informació prèvia oberta per l'Autoritat, en data 16/07/2018 es va requerir l'Ajuntament de Barcelona perquè informés, entre d'altres, sobre les actuacions que s'havien dut a terme arran l'incident de seguretat obert i que s'ha mencionat a l'antecedent 1r.
5. En data 27/07/2018, l'Ajuntament de Barcelona va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit en què exposava el següent:
  - Que es va detectar un problema tècnic en la recollida de logs del router de sortida de la xarxa wifi mòbil corporativa, fet que va provocar la indisponibilitat de les evidències recollides per l'esmentat router.
  - Que davant aquesta situació, es va obrir un incident de seguretat.
  - Que l'obertura d'aquest incident de seguretat va activar les tasques d'anàlisi de causa i inspecció i es van aconseguir evidències de les connexions a la xarxa wifi de fins a 2291 dispositius mòbils (la xarxa wifi utilitzada és una xarxa de cortesia per a tots els edificis del consistori).
  - Que no es va poder recuperar la informació corresponent a les navegacions d'aquestes connexions a Internet, no havent-se pogut identificar amb més concreció el causant d'aquella situació.
6. En data 28/09/2018, també en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, es va tornar a requerir l'Ajuntament de Barcelona perquè informés sobre si les adreces electròniques que constaven en el fitxer Excel que s'adjuntava (el qual contenia les 459 adreces electròniques de les persones que havien denunciat davant l'Autoritat la recepció de correus electrònics amb fins electorals), figuraven en alguna de les bases de dades de l'Ajuntament de Barcelona, i en aquest cas, que s'especificués en quines.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

7. En data 11/10/2018, l'Ajuntament de Barcelona va respondre l'anterior requeriment a través d'un escrit en què exposava el següent:
- Que es van creuar les adreces electròniques proporcionades per l'Autoritat amb les dues bases de dades municipals que inclouen el camp de correu electrònic de ciutadans: el sistema millorat d'atenció ciutadana i el registre de subscripcions a butlletins i altres comunicacions digitals.
  - Que el resultat és que de les 459 adreces electròniques, 166 estan registrades a la base de dades del sistema millorat d'atenció ciutadana i 99 al registre de subscripcions a butlletins i altres comunicacions digitals.
  - Que atesa la complexitat de l'organització de l'Ajuntament de Barcelona, existeix la possibilitat que puntualment pogués aparèixer alguna d'aquestes adreces electròniques en alguna altra base de dades a banda de les dues esmentades, però seria un fet residual.

L'Ajuntament de Barcelona aportava dos fulls de càlcul amb el detall dels creuaments respectius.

8. En data 25/10/2018, i encara en el marc d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va comprovar que en les dues fulles de càlcul que contenen les adreces electròniques que figuren en sendes bases de dades municipals i que han resultat ser coincidents amb les proporcionades per l'Autoritat, hi havien 81 adreces electròniques repetides en una i altra base. Al seu torn, també es va verificar que les adreces electròniques de les dues persones que van denunciar els fets davant aquesta Autoritat després d'haver rebut la resolució de l'AEPD i en les que havien rebut el correu controvertit, no constaven en cap de les dues bases de dades de l'Ajuntament de Barcelona que contenen el camp de correu electrònic.

En data 27/10/2018, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual manifestava que en data 18/12/2017 havia rebut a la seva adreça electrònica professional, un missatge de info@democraciaciudadana.org. La persona denunciant manifesta que desconeixia d'on s'havia obtingut aquella dada. A aquest escrit se li assignà el número IP 308/2018.

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

2. A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats.

2.1. Sobre la validació del domini "*democraciaciudadana.org*".

D'acord amb les actuacions d'investigació que va dur a terme l'AEPD, consta acreditat que el domini *democraciaciudadana.org* es va validar des d'una adreça IP titularitat de l'IMI (segons va informar l'entitat on es va registrar el domini esmentat, a requeriment de l'AEPD, l'acció de validar és posterior al registre i té com a finalitat confirmar l'alta i verificar les dades aportades). Per la seva banda, el domini *democracia21d.cat*, des d'on també es van enviar diversos correus electrònics, es va validar des d'una xarxa wifi d'un determinat partit polític, comprès dins l'àmbit d'actuació de l'AEPD, qüestió que fou arxivada per aquella institució en la seva resolució ja esmentada.

Al seu torn, a requeriment de l'AEPD, en data 28/03/2018 l'IMI va informar que aquella adreça IP corresponia al router de sortida d'internet que el personal de l'Ajuntament utilitza per accedir a la wifi emprant dispositius mòbils. Posteriorment, per mitjà d'escrit de 24/07/2018, en resposta al requeriment d'aquesta Autoritat, l'IMI ha concretat que aquesta wifi és una xarxa de cortesia per a tots els edificis de l'Ajuntament.

D'altra banda, l'IMI també ha manifestat per mitjà d'escrit de 24/07/2018 que malgrat l'obertura d'un incident de seguretat, no ha pogut recuperar la informació corresponent a les connexions a internet que es van efectuar a través de la xarxa wifi controvertida en el període temporal en què s'hauria validat el domini "*democraciaciudadana.org*", atesa una incidència tècnica en el router que comportava que no es registrés la informació referent a les navegacions.

En definitiva, en les presents actuacions d'informació prèvia no ha estat possible determinar la identitat de la persona que es va connectar a la xarxa wifi de cortesia de l'Ajuntament de Barcelona, a través de la qual va validar el domini "*democraciaciudadana.org*".

2.2. Sobre la font dels correus electrònics

Seguidament correspon abordar si les adreces electròniques a les quals es van enviar diversos correus electrònics amb fins electorals des dels dominis *democraciaciudadana.org* i *democracia21d.cat*, es podrien haver obtingut de bases de dades de l'Ajuntament de Barcelona.

En aquest sentit, aquesta Autoritat requerí en data 28/09/2018 l'Ajuntament de Barcelona per tal que comprovés si 459 adreces electròniques corresponents a diverses persones que havien denunciat l'enviament dels correus electrònics

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

controvertits (que s'incorporaren en un fitxer que adjuntà l'Autoritat), figuraven en les bases de dades del Consistori.

En data 11/10/2018 l'Ajuntament de Barcelona va informar que s'havien creuat aquelles adreces electròniques amb les que figuraven a les dues bases de dades municipals que contenen el camp referent a l'adreça electrònica (el sistema millorat d'atenció ciutadana i el registre de subscripcions a butlletins i altres comunicacions digitals). A tal efecte, l'Ajuntament aportava dos fulles de càlcul amb les adreces electròniques coincidents.

D'aquest encreuament, es constata que en la base de dades del sistema millorat d'atenció ciutadana, 166 de les 459 adreces electròniques proporcionades per l'Autoritat eren coincidents. És a dir, que la coincidència era en només un 36,16%.

Respecte la segona de les bases (el registre de subscripcions a butlletins i altres comunicacions digitals), les adreces coincidents eren 99. És a dir, una coincidència de només el 21,57%.

Així mateix, d'acord amb les comprovacions efectuades pel personal inspector de l'Autoritat en data 25/10/2018, en els dos llistats aportats per l'Ajuntament amb les adreces electròniques coincidents amb les que havien rebut el correu electrònic controvertit, hi havia 81 adreces electròniques repetides.

Així les coses, el nombre total d'adreces electròniques incorporades en les dues bases de dades municipals, que també figuraven en el fitxer que proporcionà l'Autoritat (exceptuant les no repetides), ascendien a 184. Aquesta xifra suposa que la coincidència entre les adreces electròniques que proporcionà l'Autoritat i les que constaven a les bases de dades municipals era del 40,08%. En conseqüència, el 60% d'adreces electròniques que havien denunciat la recepció del correu electrònic controvertit, no figuraven en les bases de dades de l'Ajuntament abans indicades.

D'altra banda, el propi Ajuntament reconeix en el seu escrit de 10/10/2018 que *“atesa la complexitat de l'organització de l'Ajuntament de Barcelona, hi ha la possibilitat que puntualment pogués aparèixer alguna d'aquestes adreces electròniques en alguna altra base de dades a banda de les dues esmentades”*. No obstant això, qualifica aquesta possibilitat com un *“fet residual”*.

Així les coses, no existeixen indicis suficients que permetin inferir que, per a l'enviament dels correus electrònics controvertits, es van emprar les dades incloses en les bases de dades de l'Ajuntament de Barcelona que contenien el camp de l'adreça electrònica.

Davant això, s'ha de concloure que les actuacions d'informació prèvia no permeten imputar cap eventual accés i ús de les bases de dades de l'Ajuntament de Barcelona

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

per a l'enviament dels missatges de correu electrònic controvertits. En efecte, resulta aplicable aquí el principi de presumpció d'innocència, atès que no s'ha pogut acreditar l'existència d'indicis d'infracció i per tant no es pot exigir responsabilitat administrativa. Aquest principi o dret que regeix en matèria sancionadora, es troba recollit a l'article 53.2.b) de l'LPAC, el qual reconeix el dret "*A la presumpció de no-existència de responsabilitat administrativa mentre no es demostrï el contrari*".

Assentat l'anterior, cal posar de manifest que les dades de les persones denunciants de la IP 188/2018 i IP 189/2018 no constaven en les bases de dades de l'Ajuntament abans indicades. Respecte la persona denunciant de la IP 308/2018, atès que la seva adreça electrònica no constava en el llistat que proporcionà l'Autoritat, no s'ha pogut comprovar si figurava en aquelles bases de dades municipals, tot i que inclús en cas de figurar-hi, tal eventualitat no alteraria la consideració que condueix a la present decisió d'arxiu.

3. De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2, i atès que durant la informació prèvia no s'ha acreditat que hi hagi indicis racionals que permetin imputar cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació aplicable, escau acordar l'arxiu d'aquestes actuacions. L'article 89 de l'LPAC, en consonància amb els articles 10.2 i 20.1 del Decret 278/1993, preveu que escau arxivar les actuacions quan en la instrucció del procediment es posa de manifest el següent: "*b) Quan els fets no estiguin acreditats; (...) d) Quan no existeixi o no s'hagi pogut identificar la persona o persones responsables o bé apareguin exemptes de responsabilitat*".

Resolució

Per tant, resolc:

1. Arxivar les actuacions d'informació prèvia números IP 183/2018, IP 188/2018, IP 189/2018 i IP 308/2018, relatives a l'Ajuntament de Barcelona.
2. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Barcelona i comunicar-la a les persones que van denunciar els fets després que l'AEPD hagués dictat la resolució indicada a l'antecedent 1r.
3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat denunciada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat denunciada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)